

A Budai kaput biztosító földerdő árkanak és sáncának helyét a feltárás szintpontjainak ismeretében arra a területre tehetjük, ahová korábbi rekonstrukciónk alapján vártuk. 1802-ben és 1816-ban már „L”- alaprajzú postaház állt a funduson, egészen 1819-ig, hiszen egy ekkori metszeten, sőt August Frey 1820-ban készült akvarelljén is már látható Gróf Schmeidegg Tamás 1826-ban mai „U”-alaprajzi elrendezésével ábrázolt, illetve feliratozva megjelenített háza. A postaház falait a székesfehérvári Városi Tégláégetőnek a téglafelszínből kiemelkedő „S j W” és „S W” (Stuhl Weissenburg) monogramos tégláiból emelték, olyanokból is, melyeken a „W” középső szára Y-ban végződik. Ugyanennek az épületnek a falában találtuk a téglafelszínből kiemelkedő „S+W” (Stuhl+Weissenburg) monogramos, illetve az olyan „S W” (Stuhl Weissenburg) monogramos téglákat, melyeken a „W” betű talpán egy-egy lenyúló vonal van. Ebből a falból emeltük ki a téglafelszínből kiemelkedő „SZ F” (Székesfehérvár) monogramos téglákat is.

Adataink azt tanúsítják, hogy a Schmeidegg-család háza már legalább 1819-ben állt a postaház helyén. Építéséhez egy közeli, a török korban elpusztult templom faragott- és kváderköveit, köztük egy 15. századi homokkő bordát is felhasználták. A város neves műgyűjtője, Kőrösi Jenő pár évvel ezelőtt két középkori kőfaragványt is talált a helyszínen. A Schmeidegg-ház építéséhez természetesen elsősorban a Schmeidegg-család tégláégetőjének termékeit, téglát, tetőcserepét használták fel, a téglafelszínből kiemelkedő, tükörírású, „S” (Schmeidegg) monogram fölött 3 részes, alul sarkos, zárt, illetve lekerekített koronával megjelölve.

A Zichy-család 1850 körül vásárolhatta meg az ingatlant. Patay János 1870 körül készített felvételi rajzán azt olvashatjuk, hogy az épület ekkor még a Zichy-család birtokában volt („Gr. Zichyi ház”). Az itt feltárt „(C) I5 Z4” (Comes Iosephus Zichy) monogramos téglák tanúsága szerint valószínűleg gróf Zichy III. Károly (1785–?) fia, gróf Zichy József (1814–?) idején, 1854-ben átépítették. Az átépítés nem lehetett gyökeres, hiszen városalaprajzaink, metszeteink és az egyre gyakrabban megjelenő fotók a mai napig szinte változatlan alaprajzzal, homlokzattal ábrázolták.

A szálloda kialakításához, átalakításaihoz ásatási megfigyeléseink alapján, székesfehérvári téglagyárak Karl György, Mann József és Say Ferenc Téglagyára szállított építőanyagot. A téglafelszínbe bemélyedő, lekerekített sarkú téglalap alakú mezőben, lekerekített sarkú téglalap alakú keretben kiemelkedő „K G” (Karl György) monogramos téglákat 1864–1910 között gyártották. A téglafelszínbe bemélyedő, lekerekített sarkú téglalap alakú mezőben, lekerekített sarkú téglalap alakú keretben kiemelkedő „J M” (Joseph Mann) monogramos példányok 1879–95 között, a téglafelszínből kiemelkedő „S F” (Say Ferenc) monogrammal megjelöltek pedig 1917–30 között készülhettek. A téglák gyártásának évszámait hozzávetőleg azonosak lehetnek a szálló

átalakításainak időpontjaival. Régészeti kutatásaink a legújabb átépítéshez kapcsolódtak.

SIKLÓSI GYULA

407. Székesfehérvár, Fürdősor 7/a

(Fejér megye) B, Kk

2008. november 11–12-én végeztünk próbafeltárást a területen (Hrsz.: 4384). A kijelölt két kutatóárokban 1-1 árok került elő. Az egyikben kevés bronzkori, felsőbb részében túlnyomórészt 18–19. századi kerámia került elő. A másikat késő középkori kerámiatöredékek hitelesítették. Az 1. árokban feltártuk a korábbi épület alapozását, homokba rakott mészkő kváderköveket feltehetőleg a Belváros török kor utáni bontásából, másodlagosan felhasználva.

FÜLÖP GYULA

408. Székesfehérvár, Kertalja utca 48.

(Fejér megye) Kö

2008. október 3-án próbafeltárást végeztünk az épülő ház helyén. A két 90 cm széles árkot a tervezett új épület hosszanti és keresztirányú alapfalainál jelöltem ki.

A hosszabb árok Ny-i harmadánál középkori gabonatarló verem alja került elő, kiégett falakkal, megégett gabonamaradványokkal. Az égett rész tetején némi állatcsonttöredék és középkori kerámiatöredék került elő. A verem felső részét újkori beásás bolygatta meg, tette tönkre.

FÜLÖP GYULA

409. Székesfehérvár-Maroshegy, Temesvári utca 70.

(Fejér megye) Ő

2008. október 14-én próbafeltárást végeztünk az ingatlanon (Hrsz.: 6370). Ennek során az újonnan beépítendő, ezáltal elfedésre kerülő teljes felszínt 2 árok segítségével kutattuk. Az 1. árkot a telekhatáron, a Temesvári utcára merőlegesen nyitottuk. A mai felszíntől számított kb. 1,5 m mélységben, szórványosan őskori kerámiatöredékek kerültek elő, de hozzájuk tartozó objektumot nem tudtunk megfigyelni. Az altalaj szintje érintetlen volt.

A 2. árkot a Temesvári utcával párhuzamosan nyitottuk. A felső, kb. 0,5 m vastagságú rétegből recens hulladék mellett újkori objektumok kerültek elő. Az altalaj ebben az árokban is érintetlen volt. Elképzelhető, hogy a korábbi építkezés(ek) során az itt regisztrált őskori lelőhelyet megbolygatták.

SCHILLING LÁSZLÓ

410. Szigetszentmiklós, Kovács-dűlő

(Pest megye) B, Kö

2008 őszén terepbejárást végeztünk a csepeli gerincút nyomvonalán. A jelenlegi útpályától mindkét irányban számított 100-100 m-es sávot jártuk be. Bár a nyomvo-